

302

Rundskriv
fra
Riksadvokaten
Ra. 6/95

Del II - nr. 1/1995
Oslo, 13. november 1995

Statsadvokatene i
Politimesteren i
Overvåkingssjefen

Politiets overvåkingstjeneste - påtalemessig kompetanse mv.

I. Innledning

Ved riksadvokatens brev av 4. februar 1980 ble det gitt nærmere regler om saker som behandles av politiets overvåkingstjeneste, bl.a. om påtalekompetanse. Ved Kgl.res. av 19. august 1994 er det gitt ny overvåkingsinstruks, og fra 1. juli d.å. ble det for overvåkingstjenesten innført én ny regionordning. (Justisdepartementets rundskriv G-113/94.) Endringene innebærer at det må treffes nye beslutninger om det påtalemessige ansvar m.m.

II. Påtalemyndighet

Med hjemmel i straffeprosessloven § 59 annet ledd beslutter riksadvokaten at regionansvarlig politimester eller vedkommendes faste stedfortreder skal utøve påtalemyndighet på politinivå i hele regionen i den type saker som faller inn under overvåkingsinstruksen § 1 første punktum. I region Oslo tilligger denne myndighet overvåkingssjefen eller nestkommanderende ved Overvåkingssentralen.

Regionpolitimester kan bestemme at også daglig leder for overvåkingstjenesten i regionen skal utøve påtalemyndighet, forutsatt at vedkommende har juridisk embetseksamen, jf. straffeprosessloven § 55. Slik myndighet kan gis generelt eller i enkeltsaker og må meddeles statsadvokaten.

Riksadvokaten beslutter også at ansvaret for denne type saker på statsadvokatinivå skal tilligge førstestatsadvokatene, som gis følgende regionansvar (hvilke politidistrikter som omfattes av regionen fremgår av rundskriv G-113/94):

Østlandet	- førstestatsadvokatene i Oslo
Sør-Norge	- førstestatsadvokaten i Agder
Vest-Norge	- førstestatsadvokaten i Hordaland
Midt-Norge	- førstestatsadvokaten i Trondheim
Troms og Nordland	- førstestatsadvokaten i Nordland
Finnmark	- førstestatsadvokaten i Troms og Finnmark

Førstestatsadvokaten kan beslutte at enkeltsaker skal behandles av en annen statsadvokat ved samme embete.

Riksadvokaten har søkt å etablere et regionansvar på statsadvokatnivå som tilsvarer overvåkingstjenestens regionordning. Dette bør medføre økt samarbeid mellom regionpolitimester og regionførstestatsadvokat innenfor saksfeltet, både ved deltakelse på moter, generelle orienteringer og inspeksjoner.

III. Etterforsking, pågripelse m.m.

Overvåkingstjenestens etterforskningsansvar følger nå av overvåkingsinstruksen § 1. Oppstår det tvil eller uenighet om en sak skal etterforskes av overvåkingstjenesten, blir dette å avgjøre av førstestatsadvokaten i regionen, eventuelt riksadvokaten, etter at overvåkingssjefen har uttalt seg.

Justisdepartementet har hittil ikke truffet beslutning om utvidelse av overvåkingstjenestens ansvarområde til internasjonal organisert kriminalitet eller annen alvorlig kriminalitet, jf. instruksen § 1 annet punktum. Det understrekes at de foretatte reguleringer av påtalemyndighetsansvaret gjelder saker etter overvåkingsinstruksen § 1 første punktum. Eventuelle beslutninger fra Justisdepartementet etter annet punktum må følges opp med nye påtalemessige bestemmelser fra riksadvokatens side.

Overvåkingssjefen skal på forhånd, så langt det er praktisk mulig, orienteres og gis anledning til å uttale seg om telefonkontrollbegjæringer og bruk av utradisjonelle etterforskningsmetoder. Normalt bør han også orienteres om iverksettelse av etterforsking.

Pågripelser bør så vidt mulig først foretas etter forutgående samråd med førstestatsadvokaten. Statsadvokaten må straks underrette riksadvokaten om pågripelser som er foretatt.

For uttalelser til media gjelder de alminnelige regler, se bl.a. rundskriv av 12. februar 1981 (Del II nr. 1/1981). Overvåkingssjefen og førstestatsadvokaten bør normalt orienteres på forhånd om slike uttalelser.

IV. Prioritering av etterforskningsinnsatsen

Overvåkingssjefen kan, jf. påtaleinstruksen § 7-5 tredje ledd og overvåkingsinstruksen § 3 b, gi nærmere generelle retningslinjer for hele landet om prioritering og gjennomføring av etterforsking innenfor dette saksområdet.

Førstestatsadvokatene og riksadvokaten skal orienteres om retningslinjene.

Georg Fr. Rieber-Mohn

Tor-Aksel Busch
ass.riksadvokat